

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund og formål

Den gældende lov om foranstaltninger mod smitsomme sygdomme (epidemiloven) afløste i 1979 den tidligere epidemilov af 1915 og den tidligere karantænelov af 1953; bestemmelserne om karantæne er udformet på grundlag af WHO's internationale sundhedsregulativ (1969, revideret i 1973, 1981 og 2005). Den gældende epidemilov er revideret i 1994 (undersøgelse for og bekæmpelse af rotter på skibe m.v.), i 2000 (konsekvensændringer som følge af overførelse af stadslægeembedet i Københavns Kommune til staten), i 2002 (konsekvensændring som følge af sammenlægning af de bornholmske kommuner), i 2004 (konsekvensændring som følge af hæftestraffens afskaffelse, i 2005 (konsekvensændring som følge af kommunalreformen) og i 2006 (konsekvensændring som følge af politi- og domstolsreformen).

Den umiddelbare baggrund for det foreliggende lovforslag er de erfaringer, der – i forlængelse af de internationale terrorbegivenheder – blev gjort i forbindelse med håndteringen af mulig biologisk terror i form af spredning af biologisk kampstof. Disse erfaringer gav blandt andet anledning til en revurdering af det eksisterende retsgrundlag for beredskabet mod epidemisk smittespredning, som findes i epidemiloven, og som også bør kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor epidemisk smittespredning hidrører fra et biologisk kampstof.

Som et centralt element er heri indgået en rapport om forslag til retningslinjer for det biologiske sundhedsberedskab i Danmark, udarbejdet af en arbejdsgruppe nedsat af Sundhedsstyrelsen samt i forlængelse heraf Sundhedsstyrelsens indstillinger til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Herudover har de konkrete erfaringer i forbindelse med udbruddet af SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome) i 2003 og muligheden for spredning af SARS-smittetilfælde til Danmark givet anledning til yderligere overvejelser om smitteberedskabets organisering.

Samlet er revurderingen mundet ud i en konstatering af, at epidemilovens bestemmelser især på 4 punkter ikke længere kan anses for at være fuldt tilstrækkelige eller fagligt og organisatorisk velbegrunderet.

For det første omfatter den nuværende epidemilov alene smitsomme sygdomme, der smitter fra menneske til menneske, men ikke andre overførbare sygdomme, der ikke smitter fra menneske til menneske, men som overføres via det omgivende miljø såsom vand, jord, luft, føde og dyr, og ad den vej også kan ramme et stort antal mennesker samtidig.

For det andet er der ikke i den gældende epidemilov fastlagt nogen centraladministrativ myndighed med ansvar for og kompetence til i fornødent omfang at give vejledning om den regionale sundhedsmæssige indsats, herunder indsats i tilfælde som måtte berøre hele landet eller flere regioner.

For det tredje er det ikke længere fagligt velbegrunderet at opretholde en generel pligt for skibe og luftfartøjer til at erhverve tilladelse til frit samkvem, ligesom regeringen finder, at det skal være politiet, og ikke som hidtil SKAT, der skal bistå ved overholdelse af konkrete indskrænkninger i frit samkvem fra et skib eller et luftfartøj med personer i land.

For det fjerde finder regeringen det hensigtsmæssigt at skabe hjemmel til, at myndighedsopgaverne med rottebekæmpelse på skibe kan varetages af en anden statslig myndighed end SKAT.

På den baggrund er formålet med lovforslaget at udvide epidemilovens anvendelsesområde til også at omfatte visse overførbare sygdomme, som kan spredes ved biologisk terror, at etablere en centraladministrativ vejledningskompetence og at udvide kredsen af medlemmer af epidemikommissionen, at afskaffe den generelle pligt for skibe og luftfartøjer til at erhverve tilladelse til frit samkvem, at overdrage SKATs myndighedsopgaver vedrørende samkvem til politiet samt at skabe hjemmel til at en anden statslig myndighed end SKAT kan varetage myndighedsopgaverne med rottebekæmpelse på skibe.